

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет____ психології _____

Кафедра_____ педагогічної та вікової психології _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ Чернецький С. О.

“ _____ ” _____ 2013_ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 4.01 «ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки____ **6.030102 - Психологія** _____

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність - _____

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет/центр____ психології _____

(назва факультету/центру)

Дніпропетровськ – 2013 рік

Робоча програма «ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки 6.030102 Психологія,
спеціальністю -

„22” травня 2013 року – 15 с.

Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)
кандидат психологічних наук, доцент Л. М. Самошкіна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри_ педагогічної та вікової психології

Протокол від «22» травня 2013 р. № 14_

Завідувач кафедри Носенко Е. Л. _____

_____ (_Носенко Е. Л. _____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“22” травня 2013_ року

Схвалено науково-методичною комісією за напрямом підготовки/спеціальністю 6.030102
Психологія

Протокол «3» червня 2013 р. № 2

Голова _____ (Волков Д. С.)

“3” червня 2013 року

Схвалено Вченою радою факультету психології

Протокол від «27» червня 2013 р. № _____

Голова _____ (Волков Д. С.)

“27” червня 2013 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –3	Галузь знань 0304 - соціально-політичні науки (шифр і назва)	за вибором внз	
	Напрямок підготовки 6.030102 Психологія (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): Психологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів 6		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання - _____ (к-ть годин)		Семестр	
Загальна кількість годин – 108		8-й	7-8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	5 год.
		Лабораторні	
		год.-	год.-
		Самостійна робота	
		62 год.	55 год.
		Індивідуальні завдання: види, години	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 4/5

для заочної форми навчання – 1/5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Формування професійного орієнтування в галузі психологічного консультування.

Завдання

- Ознайомлення з загальними теоретичними положеннями про сучасне психологічне консультування;
- Ознайомлення з конкретними теоріями психологічного консультування
- Вивчення нормативних вимог до психологів-консультантів;
- Формування розуміння нормативних вимог до процесу психологічного консультування;
- Формування уявлення щодо джерел отримання інформації про клієнта;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- загальні теоретичні положення про сучасне психологічне консультування;
- нормативні вимоги до психологів-консультантів;
- нормативні вимоги до процесу психологічного консультування;
- джерела отримання інформації про клієнта;
- конкретні теорії психологічного консультування.

вміти:

- проводити консультативну бесіду;
- збирати інформацію про клієнта та його ситуацію;
- кваліфікувати проблему клієнта у термінах теоретичного підхода.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Поняття про психологічне консультування

ТЕМА 1. Поняття про психологічне консультування.

Основні питання загальної теорії консультування. Цілі та завдання психологічного консультування. Методи психологічного консультування. Предмет психологічного консультування. Ефективність психологічного консультування. Співвідношення понять “психологічне консультування”, “психотерапія”, “психологічна корекція”. Сфери реалізації психологічного консультування. Консультант і клієнт у процесі консультування. Підготовка консультантів.

ТЕМА 2. Етичні принципи психологічного консультування.

Аналіз принципів консультування в роботах В. В. Століна, Ю. Е. Альошиної, П. П. Горностая та С. В. Васьковської. Права людини і права, затверджені психологами. Базові терапевтичні установки. Відсутність оцінки. Прийняття. Симпатія. Аутентичність. Емпатія та її роль у процесі консультування. Емпатія як необхідний стан консультанта і клієнта. Неефективне консультування як наслідок помилкових установок.

ТЕМА 3. Феномени психологічного консультування

Перенесення. Контрперенесення. Опір. Емоційне вигорання.

Особливості прояву. Значення. Позитивні та негативні сторони особливих терапевтичних феноменів.

ТЕМА 4. Історія психологічного консультування. Поняття психологічного (психічного) здоров'я.

Передісторія. Початок історії. Поняття психологічної практики. Закордонний досвід психологічного консультування.

Вітчизняний досвід психологічного консультування. Сучасні тенденції та проблеми у вітчизняній теорії та практиці психологічного консультування.

Поняття психічного та психологічного здоров'я. Уявлення про психічне здоров'я в різних теоріях психологічного консультування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Консультативні навички

ТЕМА 5. Навички ведення консультативної бесіди.

Етапи консультативної бесіди. Завдання кожного етапу.

Когнитивний та емоційний компоненти консультативної бесіди.

Прийняття рішення. Трансферентні відносини. Динаміка емоційних відношень.

ТЕМА 6. Навички вислуховування.

Рефлексивне та не рефлексивне слухання.

ТЕМА 7. Навички спостереження.

Читання невербальній інформації.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Психоаналітичний напрямок у психологічному консультуванні

ТЕМА 8. Класичний психоаналіз З. Фрейда як теорія та методика психологічного консультування.

Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Особливості технології консультування.

ТЕМА 9. Аналітична психологія К. Юнга як теорія та методика психологічного консультування.

Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Особливості технології консультування.

ТЕМА 10. Індивідуальна психологія А. Адлера як теорія та методика психологічного консультування.

Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Особливості технології консультування.

Тілесно-орієнтований підхід Райха як теорія та методика психологічного консультування. Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Особливості технології консультування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Когнітивний напрямок у психологічному консультуванні

ТЕМА 11. Концепції А.Елліса та А. Бека як теорія та методика психологічного консультування.

Рационально-емотивна терапія А. Елліса як теорія та методика психологічного консультування. Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Особливості технології консультування.

Когнітивна терапія А. Бека як теорія та методика психологічного консультування. Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Особливості технології консультування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. Гуманістично-екзистенційний напрямок у психологічному консультуванні

ТЕМА 12. Концепція К. Роджерса як теорія та методика психологічного консультування. Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Особливості технології консультування.

ТЕМА 13. Гештальт-психологія Ф. Перлза та транзактний аналіз Е. Берна як теорії та методики психологічного консультування.

Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Консультативний процес та психотехніка у гештальт-терапії.

Транзактний аналіз Е. Берна як теорія та методика психологічного консультування.

Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Особливості технології консультування.

ТЕМА 14. Екзистенційні теорії у психологічному консультуванні

Логотерапія В. Франкла як теорія та методика психологічного консультування.

Концепція особистості. Уявлення про психологічні труднощі. Методи впливу. Особливості технології консультування.

Християнсько-орієнтований підхід до психологічного консультування.

Християнська концепція розвитку людини. Християнська психотерапія у сучасному світі. Уявлення про психологічні труднощі. Методи роботи в християнсько-орієнтованій психології. Особливості технології консультування.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. Конкретні випадки психологічного консультування

ТЕМА 15. Аналіз конкретних випадків психологічного консультування

Робота психолога-консультанта у межах різних концептуальних підходів. Еклектичний підхід до психологічного консультування.

Робота психолога-консультанта з різними запитамі клієнтів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Поняття про психологічне консультування												
Тема 1. Поняття про психологічне консультування	7	2	1			4	4	1				3
Тема 2. Етичні принципи психологічного консультування	5	2	1			2	3					3
Тема 3. Феномени психологічного консультування	5	2	1			2	4	1	1			2
Тема 4. Історія психологічного консультування. Поняття психічного здоров'я	5	2	1			2	2					2
Разом за змістовим модулем 1	22	8	4			10	13	2	1			10
Змістовий модуль 2. Консультативні навички												
Тема 5. Навички ведення консультативної бесіди	9	4	1			4	5	1				4
Тема 6. Навички вислуховування	5	2				3	3		1			2
Тема 7. Навички спостереження	6	2	1			3	5	1				4
Разом за змістовим модулем 2	20	8	2			10	13	2	1			10
Змістовий модуль 3. Психоаналітичний напрямок у психологічному консультуванні												
Тема 8. Класичний психоаналіз З. Фрейда як теорія та методика психологічного консультування	7	2	1			4	4	1				3
Тема 9. Аналітична психологія К. Юнга як теорія та методика	6	2				4	4	1				3

психологічного консультування												
Тема 10. Індивідуальна психологія А. Адлера як теорія та методика психологічного консультування	7	2	1			4	5		1			4
Разом за змістовим модулем 3	20	6	2			12	13	2	1			10
Змістовий модуль 4. Когнітивний напрямок у психологічному консультуванні												
Тема 11. Концепції А.Елліса та А. Бека як теорія та методика психологічного консультування	6	2				4	5					5
Разом за змістовим модулем 4	6	2				4	5					5
Змістовий модуль 5. Гуманістично-екзистенційний напрямок у психологічному консультуванні												
Тема 12. Концепція К. Роджерса як теорія та методика психологічного консультування	7	2	1			4	4		1			3
Тема 13. Гештальт-психологія Ф. Перлза та транзактний аналіз Е. Берна як теорії та методики психологічного консультування	7	2	1			4	3					3
Тема 14. Екзистенційні теорії у психологічному консультуванні	7	2	1			4	5		1			4
Разом за змістовим модулем 5	21	6	3			12	12		2			10
Змістовий модуль 6. Конкретні випадки психологічного консультування												
Тема 15. Аналіз конкретних випадків психологічного консультування	19	2	5			14	10					10
Разом за змістовим модулем 6	19	2	5			14	10					10
Усього годин	108	32	16			62	66	6	5			55

5. Теми семінарських занять не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття про психологічне консультування Етичні принципи психологічного консультування	2
2	Феномени психологічного консультування Історія психологічного консультування. Поняття психічного здоров'я	2
3	Навички ведення консультативної бесіди Навички спостереження	2
4	Класичний психоаналіз З. Фрейда як теорія та методика психологічного консультування Індивідуальна психологія А. Адлера як теорія та методика психологічного консультування	2
5	Концепція К. Роджерса як теорія та методика психологічного консультування Гештальт-психологія Ф. Перлза та транзактний аналіз Е. Берна як теорії та методики психологічного консультування	2
6	Екзистенційні теорії у психологічному консультуванні	1
7	Аналіз конкретних випадків психологічного консультування	5

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	не передбачено	
2		
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
I. Підготовка теорії			
1.	Поняття про психологічне консультування	3	2
2.	Феномени психологічного консультування	1	1
3.	Історія психологічного консультування. Поняття психічного здоров'я	1	1
4.	Аналітична психологія К. Юнга як теорія психологічного консультування	2	1
5.	Індивідуальна психологія А. Адлера як теорія психологічного консультування	2	2
6.	Концепції А.Елліса та А. Бека як теорія психологічного консультування	2	3
7.	Концепція К. Роджерса як теорія психологічного консультування	2	1
8.	Гештальт-психологія Ф. Перлза та транзактний аналіз Е. Берна як теорії психологічного консультування	2	1
9.	Екзистенційні теорії у психологічному консультуванні	3	3
II. Підготовка до практичних занять			
1.	Етичні принципи психологічного консультування	1	2
2.	Навички ведення консультативної бесіди	3	3
3.	Навички вислуховування	2	1
4.	Навички спостереження	2	3
5.	Класичний психоаналіз З. Фрейда як методика психологічного консультування	3	2
6.	Аналітична психологія К. Юнга як методика психологічного консультування	1	1
7.	Індивідуальна психологія А. Адлера як методика психологічного консультування	1	1
8.	Концепції А.Елліса та А. Бека як методика психологічного консультування	1	1
9.	Концепція К. Роджерса як методика психологічного консультування	1	1
10.	Гештальт-психологія Ф. Перлза та транзактний аналіз Е. Берна як методики психологічного консультування	1	1
11.	Аналіз конкретних випадків психологічного консультування	14	10
III. Підготовка до КНР			
1.	Загальна теорія психологічного консультування	7	7
2.	Окремі теорії психологічного консультування	7	7
Разом		62	55

9. Індивідуальні завдання

КНР 1 Тестові завдання за темами 1-7 (10 завдань)

КНР 2 Тестові завдання за темами 8-14 (10 завдань)

10. Методи навчання

Словесні (*лекція, бесіди, дискусії*);

Наочні (*демонстрація, ілюстрація*);

Практичні (*самостійна робота, індивідуальна робота*);

Проблемні (*проблемне викладання*);

Інтерактивні (*методи з використанням мультимедійних технологій та ін.*)

11. Методи контролю

Практична контрольна перевірка

(*синтезована – узагальнена перевірка знань, умінь, навичок*);

Контрольна робота 1

Визначення тестових норм.

Тестовий метод;

Контрольна робота 2

Тестування за модулем 2

Класифікації психодіагностичних методик.

Окремі групи психодіагностичних методик.

10 тестових завдань

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Для заліку

						Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	Змістовий модуль 6	100
20	20	15	10	15	20	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
0-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	F*	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

*** F** виставляється тільки коли залік складений комісією

13. Методичне забезпечення

Самошкіна Л. М.

Основи психологічного консультування: навч. посіб. /за ред. чл.-кор. АПН України, проф. Е. Л. Носенко. – Д.: Вид-во ДНУ, 2011. – 320 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Абрамова, Г. С. Психологическое консультирование. Теория и опыт [Текст]/Г. С. Абрамова: учеб. пос. для студ. высш. пед. учеб. заведений. – М.: Изд. центр «Академия», 2001. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: http://www.koob.ru/books/practic_psychology/psyholoigcheskoe_konsultirowanie.zip
2. Айви, А. Е. Психологическое консультирование и психотерапия. Методы, теории и техники: практическое руководство [Текст]/ А. Е. Айви, М. Б. Айви. – М., 1999. – 487 с.
3. Алёшина, Ю. Е. Индивидуальное и семейное психологическое консультирование [Текст]/ Ю. Е. Алёшина. – М.: Социальное здоровье России, 1994. – С. 3–60, 80–95. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: http://www.koob.ru/books/aleshina_yuliya_individualnoe_i_semeinoe_psihologicheskoe_konsultirovanie.rar
4. Бондаренко, А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика [Текст]/ А. Ф. Бондаренко. – К.: Укртехпресс, 1997. – 216 с. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://biblioteka.teatr-obraz.ru/node/7738>
5. Горностай, П. П. Теория и практика психологического консультирования: Проблемный подход [Текст]/П. П. Горностай, С. В. Васьковская. – К.: Наук. думка, 1995. – 128 с.
6. Кочунас, Р. Основы психологического консультирования [Текст]/ Р. Кочунас. – М.: Академический проект, 1999. – 240 с. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://biblioteka.teatr-obraz.ru/node/7817>, <http://psylib.kiev.ua>
7. Нельсон-Джоунс, Р. Теория и практика консультирования [Текст]/ Р. Нельсон-Джоунс. – СПб.: Питер, 2000 – 464 с. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: http://www.koob.ru/books/psychotherapy/teoriya_i_praktika_konsultir.zip
8. Хоміч, Г. О. Основи психологічного консультування [Текст]/ Г. О. Хоміч, Р. М. Ткач. – К.: МАУП, 2004. – 152 с.

Допоміжна

1. Абрамова, Г. С. Практикум по психологическому консультированию [Текст]/Г. С. Абрамова. – М.: Изд. центр «Академия», 1995. – 128 с.
2. Абрамова, Г. С. Практическая психология [Текст]/Г. С. Абрамова. – Екатеринбург: Деловая книга, 1998. – 367 с. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: http://www.koob.ru/books/prakticheskaya_psihologiya.rar
3. http://www.koob.ru/books/prakticheskaya_psihologiya.rar
4. Васьківська, С. В. Технологія консультування (Організація консультативної взаємодії) [Текст]/ С. В. Васьківська. – К.: Главник, 2005. – 96 с.
5. Васьковская, С. В. Психологическое консультирование: Ситуационные задачи [Текст]/С. В. Васьковская, П. П. Горностай. – К.: Вища школа, 1996. – 192 с.
6. Елизаров, А. Н. Введение в психологическое консультирование [Электрон. ресурс] /А. Н. Елизаров. – Режим доступа: <http://biblioteka.teatr-obraz.ru/node/7761>
7. Копьев, А. Ф. Взаимоотношение «Я» – «Другой» и его значение для практической психологии. К интегративной концепции психологической помощи [Текст] / А. Ф. Копьев // Московский психотерапевтический журнал. – 1999. – № 2. – С. 48–60. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: http://pk.mgppu.ru/index.php?option=com_remository&Itemid=32&func=startdown&id=12
8. Копьев, А. Ф. Психологическое консультирование: опыт диалогической интерпретации [Текст] /А. Ф. Копьев// Вопросы психологии. – 1990. – № 3. – С. 17–25.
9. Моховиков, А. Н. Телефонное консультирование [Текст] /А. Н. Моховиков. – М.: Смысл, 2001. – 496 с.
10. Мэй, Р. Искусство психологического консультирования [Текст] / Р. Мэй. – М.: Независимая фирма «Класс», 1994. – 144 с. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: http://www.koob.ru/books/psychotherapy/may_iskusstvo_psihologicheskogo_konsultirovania.rar
11. http://www.koob.ru/books/psychotherapy/may_iskusstvo_psihologicheskogo_konsultirovania.rar
12. Немов, Р. С. Основы психологического консультирования [Текст] / Р. С. Немов. – М.: ВЛАДОС, 1999. – 526 с.
13. Психология личности: Словарь справочник [Текст] /под ред. П. П. Горностая и Т. М. Титаренко. – К.: Рута, 2001. – 320 с. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: http://users.i.com.ua/~p_gorn/publicat.html
14. Шнейдер, Л. Б. Психологическое консультирование [Текст]/ Л. Б. Шнейдер, Г. В. Вольнова, М. Н. Зыкова. – М.: Ижица, 2002. – 224 с. [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://biblioteka.teatr-obraz.ru/node/7879>

15. Інформаційні ресурси

- a. Куб — электронная библиотека www.koob.ru
- b. НМЦ дистанційного навчання АПН України при ДНУ http://distance.dnu.edu.ua/ukr/index_ukr.html

Структура рейтингової системи оцінювання дисципліни

Дніпропетровський національний університет ім. О. Гончара

Кафедра педагогічної та вікової психології

Дисципліна «ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ»

Академічні групи

ДС-10-1,2,3 _____

Навчальний рік 2013/2014

Семестр 8

Елементи контролю за змістовими модулями

денна форма навчання

Модуль	Система оцінювання	Бали	Дата
Змістові модулі 1-2	Тестування (опитування) з тем модуля (5 тем x 1)	5	6-7 тиждень
	Доповідь	5	
	Домашні творчі завдання (аналіз окремого випадку, есе та ін.) (2 x 5)	10	
	КНР 1. Тестування за змістовими модулями 1-2 (10 завдань)	20	
	Всього за змістовими модулями 1-2	40	
Змістові модулі 3-6	Тестування (опитування) з тем модуля (5 тем x 1)	5	14 тиждень
	Доповідь	5	
	(аналіз окремого випадку, есе та ін.) (2 x 5)	10	
	Проект	20	
	КНР 2. Тестування за змістовими модулями 3-5 (20 завдань)	20	
	Всього за змістовими модулями 3-7	60	
Всього		100	

заочна форма навчання

	Система оцінювання	Бали
КНР 1	Творчі завдання (висновок, есе) (2 x 5)	10
	Проект	10
	Тестування за змістовими модулями	10
	Заист КНР	30
	Всього за КНР1	60
Практичні заняття	Тестування (письмові опитування)	20
	Творчі завдання (висновок)	20
	Всього за практичні заняття	40
Всього		100

Викладач-екзаменатор __Л. М. Самошкіна_____

Викладач, який проводить практичні(семінарські) та лабораторні заняття
Л. М. Самошкіна

Затверджено на засіданні кафедри, протокол № 14 від 22.05.2013 р.

Завідувач кафедри _____Е. Л. Носенко